

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

z działalności

Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Limanowskiego

w 2025 r.

I. Dane organizacji:

Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego
ul. Józefa Marka 9
34-600 Limanowa

NIP: 7372218549
REGON: 383426021
KRS: 0000787402

e-mail: lotlimanowski@gmail.com
strona internetowa: www.lotlimanowski.pl

Zarząd Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Limanowskiego tworzyli:

- Mieczysław Uryga   - Prezes
- Ewa Filipiak   - Wiceprezes
- Elżbieta Młynarczyk   - Skarbnik

II. Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego w okresie realizując swoje zadania statutowe w roku 2025 przeprowadziła między innymi:

Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego w okresie realizując swoje zadania statutowe w roku 2025 przeprowadziła między innymi:

Zwyczajne Walne Zebranie Członków LOT Powiatu Limanowskiego w dniu 10 kwietnia 2025 r.

1. Walne Zebranie Członków LOT Powiatu Limanowskiego miało charakter sprawozdawczy. W trakcie zebrania podjęto uchwały w sprawie:
  - zatwierdzenia sprawozdania finansowego LOT Powiatu Limanowskiego za rok 2024
  - zatwierdzenia sprawozdania z działalności LOT Powiatu Limanowskiego za rok 2024
  - przyjęcia planu pracy LOT Powiatu Limanowskiego na rok 2025

W ramach zadań bieżących zajmowano się promocją turystyczną regionu

Zarządzanie stronami internetowymi:

- a) www.lotlimanowski.pl
  - b) www.visitlimanowski.pl
  - c) www.limanowskiszlakak.pl
  - d) www.limanowskipomagaukrainie.pl
-

- e) www.trasymogielica.pl
- f) www.limanowskiszlaknafty.pl

oraz profilem na portalu społecznościowym facebook poprzez prowadzenie czynności związanych z bieżącą obsługą redakcyjną, w szczególności: aktualizacja i wprowadzanie danych na podstawie dostarczonych i znalezionych informacji, promowanie wydarzeń, miejsc, komunikowanie o działalności LOT Powiatu Limanowskiego.

Zrealizowano dzięki wsparciu zewnętrznemu następujące zadania

V Kongres Kół Gospodyń Wiejskich Powiatu Limanowskiego

V Kongres Kół Gospodyń Wiejskich Powiatu Limanowskiego miał miejsce w czwartek, 25 września 2025 roku, w Centrum Konferencyjno-Bankietowym STING w Mszanie Dolnej. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Lokalną Organizację Turystyczną Powiatu Limanowskiego i zgromadziło blisko 70 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu limanowskiego. Kongres stanowił ważną przestrzeń integracji środowiska KGW, wymiany doświadczeń oraz promocji lokalnej kultury, tradycji i dziedzictwa kulinarnego regionu.

Uczestniczki miały możliwość zapoznania się ze stoiskami prezentującymi dorobek kulturalny, rękodzielniczy i kulinarny poszczególnych Kół. Istotnym elementem programu był występ kilkudziesięcioosobowego zespołu ludowego „Upartelce” z gminy Studzienice na Kaszubach, który nadał wydarzeniu uroczystą i artystyczną oprawę.

W programie Kongresu znalazły się wystąpienia o charakterze inspiracyjnym i integracyjnym. Szczególne miejsce zajęła prelekcja pod hasłem „Uwierz w siebie tak mocno, że świat nie pozostanie nic innego, jak uwierzyć w Ciebie”, poprowadzony przez Bartosza Wilczyńskiego - promotora kulinarnego. W trakcie rozmów podkreślano rolę kobiet w rozwoju wspólnot lokalnych, znaczenie współpracy międzypokoleniowej oraz wartość pielęgnowania tradycji jako fundamentu tożsamości regionalnej.

Po części oficjalnej i merytorycznej uczestniczki wzięły udział w regionalnej biesiadzie, która stworzyła przestrzeń do bezpośredniej wymiany doświadczeń, rozmów oraz prezentacji dobrych praktyk realizowanych przez poszczególne Koła Gospodyń Wiejskich. Ważnym aspektem spotkania była także degustacja tradycyjnych potraw i zapoznanie się z lokalnymi produktami.

Na stoiskach swój dorobek oraz przygotowane wyroby zaprezentowały między innymi Stowarzyszenie Paradne Gosposie z Kasinki Małej oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Wysokiem. Prezentacje te spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestniczek i gości, stanowiąc czytelny przykład dbałości o zachowanie regionalnych tradycji oraz wysokiego poziomu aktywności społecznej środowiska KGW.

Zwieńczeniem wydarzenia było uroczyste wręczenie podziękowań wszystkim Kołom Gospodyń Wiejskich uczestniczącym w Kongresie. Spotkanie przebiegało w atmosferze życzliwości, współpracy i wzajemnego uznania. V Kongres Kół Gospodyń Wiejskich Powiatu Limanowskiego potwierdził, że Koła pozostają ważnym elementem życia społecznego i kulturalnego regionu, pełniąc funkcję integracyjną, edukacyjną i promocyjną.

Organizacja wydarzenia była możliwa dzięki zaangażowaniu Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Limanowskiego oraz wsparciu finansowemu Województwa

Małopolskiego, a także partnerów: Powiatu Limanowskiego i Lokalnej Grupy Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska”. Kongres wpisał się w kalendarz istotnych wydarzeń powiatu limanowskiego i stanowi cenną inicjatywę służącą wzmacnianiu lokalnej aktywności społecznej.

Ekologiczny Powiat Limanowski - edycja 2025

Termin realizacji zadania to: 01.05.2025 r. – 31.12.2025 r.

Zorganizowanie 10 zajęć na temat ekologii, bioróżnorodności, czystości, jakości powietrza oraz segregacji odpadów w szkołach/przedszkolach powiatu limanowskiego

Organizacja 10 zajęć w szkołach/przedszkolach powiatu limanowskiego. Spotkania odbyły się w okresie od października do połowy listopada. Zajęcia zostały przeprowadzone w następujących szkołach/przedszkolach: Przedszkole Samorządowe w Niedźwiedziu, Szkoła Podstawowa im. Władysława Orkana w Porębie Wielkiej, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Rupniowie, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej w Słopicach, Miejskie Przedszkole nr 2 w Mszanie Dolnej, Zespół Placówek Oświatowych w Mszanie Dolna, Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Wysokiem, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Mordarce, Zespół Szkolno -Przedszkolny nr 4 w Limanowej, Szkoła Podstawowa im. ks. Józefa Górszczyka w Pisarzowej. W ramach projektu zostały zatrudnione wykwalifikowane osoby, które poprowadziły spotkania. Podczas przeprowadzonych zajęć uczestnicy zdobyli wiedzę z zakresu ekologii, bioróżnorodności, czystości, jakości powietrza oraz segregacji odpadów. Przeprowadzone zajęcia pozwoliły również na zapoznanie się z zasadami selektywnego zbierania odpadów oraz z systemem przetwarzania odpadów. Podczas zajęć każda szkoła/przedszkole otrzymała budkę dla owadów oraz poidełka ogrodowe dla ptaków, które zostały wraz z uczniami/ przedszkolakami umieszczone na terenie szkoły/przedszkola lub okolicy. Domy dla owadów pomogą promować bioróżnorodność w naszym otoczeniu, oferując schronienie wielu pożytecznym gatunkom, takim jak pszczoły, biedronki czy motyle. Poidełka przyniosą ulgę ptakom, które w słoneczne dni szukają schronienia i wody. Łączna ilość uczniów/przedszkolaków, która wzięła udział w spotkaniach wynosiła 319 osób.

Zorganizowanie akcji nasadzenia roślin na terenie powiatu limanowskiego

Zorganizowano akcję nasadzeń 250 szt. roślin oczyszczających powietrze, miododajnych oraz drzew / krzewów owocowych na terenie powiatu Limanowskiego. Nasadzenia zostały zorganizowane w miejscach ogólnodostępnych. Rośliny zostały posadzone przez seniorów i wolontariuszy. Posadzone rośliny pozwolą oczyścić środowisko z wielu zanieczyszczeń, działają jak naturalne filtry, które wchłaniają toksyczne substancje oraz poprzez ich sadzenie roślin miododajnych wspieramy pszczoły, które pełnią rolę w zapyłaniu roślin co wpływa na zdrowie całych ekosystemów. W projekcie została zatrudniona osoba która czuwała nad prawidłowym przebiegiem akcji nasadzeń. W akcji zaangażowało się łącznie 21 osób.

Zorganizowanie akcji sprzątnięcia szlaków w ramach akcji Czyste Szlaki Powiatu Limanowskiego

Zorganizowano jedną akcję sprzątnięcia szlaków w ramach akcji Czyste Szlaki Powiatu Limanowskiego. Akcja została zorganizowana w dniu 28.08.2025 r. W ramach " Czyste Szlaki

Powiatu Limanowskiego" posprzątany został szlak na Mogielicę. Do akcji zachęciliśmy osoby dorosłe, dzieci, młodzież. Świadome podróżowanie to rodzaj turystyki odpowiedzialnej – ekoturystyki. Taką świadomość chcieliśmy zaszcześcić wśród najmłodszych. Oprócz zapewnienia czystości na szlakach na terenie powiatu limanowskiego zorganizowaliśmy szereg pogadank proekologicznych wśród najmłodszych odnośnie działań mających wpływ na obniżenie produkcji niemożliwych do przetworzenia odpadów – takich jak segregacja śmieci czy recykling. Biorąc bezpośredni udział w wydarzeniu młodzi ludzie mieli szansę zobaczyć na własne oczy skalę problemu dotyczącego braku dbania o środowisko naturalne. Sprzątanie miało formę akcji jednodniowej. Podczas akcji sprzątania zapewniliśmy transport, wyżywienie oraz zakupiliśmy worki na śmieci. W akcji " Czyste Szlaki Powiatu Limanowskiego" łącznie wzięło udział 22 osoby.

Organizacja spotkania z seniorami powiatu limanowskiego na temat segregacji odpadami

W ramach zadania w dniu 22.09.2025 r., w Starostwie Powiatowym w Limanowej zorganizowaliśmy spotkanie z grupą 21 seniorów z terenu powiatu limanowskiego, gdzie zapoznaliśmy ich z zasadami selektywnej zbiórki odpadów, zasadami działania systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz recyklingiem. Pogadanka informacyjno- edukacyjna dotycząca prawidłowego segregowania odpadów została przeprowadzona przez osobę posiadającą wiedzę z zakresu ochrony środowiska. Odpady od dawna są obecne w otoczeniu człowieka. Wciąż wzrasta ich liczba, która negatywnie wpływa na środowisko naturalne, stąd ważne jest abyśmy potrafili nimi właściwie gospodarować. Była to dla wszystkich cenna lekcja przyrody kształtująca świadomość ekologiczną. Pomogła ona zrozumieć potrzebę ochrony środowiska naturalnego oraz zwiększyć świadomość w zakresie odpowiedzialności za odpady, a przede wszystkim za czystość naszej planety. Na koniec spotkania przekazaliśmy wszystkim seniorom aktywnie działającym w powiecie limanowskim żarówki energooszczędne, które zużywają kilkakrotnie mniej energii niż tradycyjne żarówki oraz emitują mniej męczące światło co jest ważne dla osób starszych. Seniorzy biorący udział w spotkaniu należeli między innymi do Klubu Seniora w Niedźwiedziu, Klubu Seniora Plus w Mszanie Dolnej, Klubu Seniora w Tymbarku, Dziennego Domu Seniora w Dobrej, Klubu Seniora w Kamienicy, Klubu Seniora w Słopicach, Klubu Seniora Plus w Roztoce oraz Polskiego Związku Emerytów, Rencistów, w Limanowej.

W powiecie limanowskim pomagamy pszczołom-edycja 2025

Realizacja zadania publicznego pn. „W powiecie limanowskim pomagamy pszczołom-edycja 2025” odbyła się w okresie od 01 lipca do 30 listopada 2025r. Wartość projektu 41 300 zł.

Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego pozyskała z budżetu Województwa Małopolskiego, dofinansowanie na realizację projektu pn. „W powiecie limanowskim pomagamy pszczołom – edycja 2025”, w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, z zakresu ochrony bioróżnorodności pn. „Małopolska Pszczoła” w 2025 r.

W ramach przygotowanego przez LOT projektu zaplanowano szereg akcji które miały na celu:

- zwiększenie świadomości u mieszkańców powiatu limanowskiego na temat ochrony różnorodności biologicznej roślin uprawnych i dziko rosnących, poprzez zapylanie przez pszczoły oraz oddziaływaniu zapylaczy na rośliny stanowiące dziedzictwo agrarne Małopolski, w tym rośliny stanowiące bogactwo genetyczne regionu,
- promocję pszczelarstwa jako tradycyjnej formy gospodarowania na obszarach wiejskich,
- wzrost wiedzy u pszczelarzy z terenu powiatu limanowskiego poprzez prowadzenie szkoleń podczas konferencji, zwiększenie higieny w pasiekach na terenie powiatu limanowskiego,
- wzrost świadomości na temat higieny w pasiekach u pszczelarzy.

W trakcie realizacji projektu wykonano:

Zakup i nasadzenia roślin miododajnych w 14 lokalizacjach na terenie powiatu limanowskiego. Nasadzenia zostały zorganizowane w miejscach ogólnodostępnych, a zasadzone rośliny były miododajne lub pyłkodajne oraz zostały przeprowadzone zgodnie z biologią poszczególnych roślin. Zakupiono 970 roślin.

Zorganizowano V konferencję pszczelarską w dniu 23 października 2025 w sali konferencyjnej Hotelu Limanova konferencję pszczelarską w której uczestniczyło 55 uczestników. Podczas konferencji pszczelarze oraz zainteresowani pszczelarstwem wysłuchali prelekcji: „Gospodarka pasieczna w warunkach podgórskich” – Albert Radwan – Pasieka Radwan; „Procedury postępowania przy zwalczaniu chorób zakaźnych pszczół” – Aneta Kawula Powiatowy Lekarz Weterynarii w Limanowej; „Wychów matek pszczelich na własne potrzeby” – Albert Radwan Pasieka Radwan.

W ramach projektu w dniu 29 września 2025 **przeprowadzono w 2 przedszkolach na terenie powiatu limanowskiego po ok 90 min zajęcia z zakresu pszczelarstwa dla 80 dzieci**. Zajęcia odbyły się w Samorządowym Przedszkolu w Kamienicy oraz Oddziale Przedszkolnym w Szkole Podstawowej nr 2 w Lubomierzu. Dzieci dowiedziały się dlaczego pszczoły są ważne dla środowiska. Dzieci miały też okazję zapoznać się z produktami pszczelimi. Zobaczyły jak wygląda ul i elementy jego wyposażenia. W trakcie zajęć dla dzieci zostały przeprowadzone warsztaty robienia świec woskowych.

Modernizacja infrastruktury w Beskidzie Wyspowym i Gorcach - edycja 2025

Modernizacja szlaków i doposażenie w infrastrukturę turystyczną Beskidu Wyspowego i Gorców.

W 2025 roku zrobiliśmy rozeznanie wśród 13 samorządów powiatu limanowskiego na temat istniejących potrzeb w kwestii poprawy stanu infrastruktury turystycznej w powiecie limanowskim. Otrzymaliśmy z większości samorządów konkretne zapotrzebowanie na modernizację, oznakowanie szlaków poprzez wykonanie tabliczek, doposażenie w drobną, ale z punktu widzenia turystyki istotną infrastrukturę. W ramach zadania wykonano oznakowanie 2 szlaków turystycznych poprzez wykonanie 10 tabliczek. Oznakowano szlak Papieski - Tymbark, Łopień, Chyszówki oraz szlak na Górę Kamionna. Oprócz oznakowania w celu doposażenia infrastruktury turystycznej Beskidu Wyspowego i Gorców zakupiono 20 ławostołów, 21 ławek turystycznych, 6 stojaków rowerowych oraz 5 stacje naprawy rowerów.

Stacje naprawy rowerów zostały umieszczone przy świetlicy w Zamieściu przy ścieżce rowerowej, na parkingu pod Miejską Górą, na drodze prowadzącej przez Pasma Łososińskie – Łysą Górę, Szałas i Korab przy Skansenie na Jędrzejkówce oraz przy Starostwie Powiatowym w Limanowej. Zakupiona infrastruktura została umieszczone na terenie 9 samorządów w różnych lokalizacjach na terenie Gminy Niedźwiedz, Gminy Mszana Dolna, Gminy Dobra, Gminy Limanowa, Gminy Kamienica, Gminy Tymbark, Gminy Laskowa oraz na terenie Miasta Mszana Dolna i Limanowa. Dokonaliśmy naprawę istniejącej infrastruktury turystycznej poprzez malowanie, czyszczenie (m.in punktu widokowego na Modyni oraz przy Alei Zakochanych. Zakupiliśmy 6 kamery do punktu widokowego w Kaninie i Wysokim znajdujących się w Beskidzie Wyspowym i Gorcach. W sezonie lipiec - sierpień zadbałszy o ścieżkę rowerową Velo Limanowski poprzez wynajęcie ekipy do koszenia i sprzątnięcia tras rowerowych wzdłuż rzeki Kamienica.

Prowadzenie punktu informacji turystycznej w powiecie limanowskim.

W 2025 roku utrzymaliśmy punkt informacji turystycznej na trasach wokół Góry Mogielica w Zalesiu który znajduje się w Gminie Kamienica. Utrzymany punkt cieszył się również w tym roku dużym zainteresowaniem jak i w poprzednich latach co wynika z przeprowadzonych badań ruchu turystycznego w 2024 roku. W ramach projektu zapewniliśmy wynagrodzenie dla informatora w punkcie wokół Góry Mogielica w Zalesiu. Punkt w Zalesiu był otwarty od czerwca do października w każdy weekend po osiem godzin dziennie. W 2026 roku kontynuujemy nadal funkcjonowanie punktu. Zapewniliśmy materiały turystyczne w punkcie w Laskowej w Skansenie na Jędrzejkówce oraz w Porębie Wielkiej.

Organizacja konferencji dla branży turystycznej pn. III Beskidzko Gorczański Kongres Turystyki.

W dniu 09.12.2025 r., w Hotelu Górski Raj w Porębie Wielkiej w ramach działań w projekcie został zorganizowany jednodniowy III Beskidzko Gorczański Kongres Turystyki - branżowej konferencji poświęconej wybranym zagadnieniom związanym z turystyką. W tym roku skupiliśmy się na turystyce na turystyce górskiej w Beskidzie Wyspowym i Gorcach. Zatrudniliśmy 3 prelegentów, którzy przedstawili zagadnienia i funkcjonowanie turystyki górskiej: Pana Adriana Dudziaka - Specjalistę ds. Bazy Ewidencji Szlaków Turystycznych PTTK w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej PTTK, przygotowuje audyty szlaków, administruje cyfrową Bazą Ewidencji Szlaków Turystycznych PTTK oraz platformami szlakowymi i aplikacjami turystycznymi. Przewodnik beskidzki oraz przewodnik miejski po Krakowie. Pana Marka Janikowskiego - absolwenta Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, pasjonat rowerów i wspinania, były samorządowiec, współzałożyciel Stowarzyszenia Strefa MTB Sudety i Fundacji Singletrack Glacensis. Zbudował w Gminie Stoszowice pierwszą w Polsce szkołę pasywną oraz Pana Sebastiana Kłosoka – Kierownika Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK, redaktor „Wierchów”, przewodnik tatrzański i ratownik TOPR. Tematami prelekcji było: „Szlaki turystyczne, odznaki i przewodniki oraz ich wersje wirtualne jako narzędzia udostępniania turystom obszarów górskich oraz ich kompleksowej promocji”, „Historia powstania i rozwoju produktu turystycznego Singletrack Glacensis” oraz „Formy turystyki realizowane w oparciu o sieć szlaków PTTK w kontekście bezpieczeństwa turystów, ochrony przyrody i promocji regionu”. Podczas kongresu przyznaliśmy nagrody Zasłużony dla turystyki w powiecie limanowskim za 2025 rok. Wyróżnienia zostały wręczone instytucjom, jednostkom samorządów terytorialnego jak i osobom fizycznym działającym w turystyce dla Powiatu Limanowskiego. Pod koniec Kongresu łącznie wręczono 11 dyplomów dla zasłużonych.

Wyróżnienia trafiły do: Hubertówki pod Jaworzem, Pani Ireny Wilczek – Sowa, Pana Stanisława Przybylskiego, Pana Grzegorza Biedronia, Pana Jan Lupy – Gorczański Baca, Gminy Niedźwiedź, Pana Michała Wójcika, Młodzieżowego Ośrodka Rekreacyjno – Rekreacyjnego na Śnieżnic, PTTK Ziemi Limanowskiej, Województwa Małopolskiego oraz Pana Roberta Nowaka.

Aktualizacja / rozbudowa serwisu turystycznego www.visitlimanowski.pl.

W ramach 2023 roku został utworzony serwis internetowy na którym znajdują się największe atrakcje turystyczne powiatu limanowskiego wraz z opisami. Na stronie znajduje się również lista obiektów noclegowych, gastronomicznych z wszystkich samorządów powiatu limanowskiego oraz innych ważnych z punktu widzenia turystyki. W 2024 roku nawiązaliśmy kontakt z osobami prowadzącymi powyższe obiekty i dokonaliśmy aktualizacji / rozbudowy danych związanych z obiektami turystycznymi w powiecie limanowskim. W 2025 roku rozbudowaliśmy serwis turystyczny o kolejną zakładkę, w której umieszczone zostały w porozumieniu z samorządami powiatu limanowskiego aktualne informacje o wydarzeniach kulturalnych, turystycznych, sportowych, edukacyjnych i innych a także promocja aktywności lokalnych społeczności. W ten sposób stworzyliśmy jeden duży kanał promocji wydarzeń na terenie Beskidu Wyspowego i Gorców. W 2025 roku została rozbudowana również lista obiektów noclegowych, gastronomicznych o kolejne obiekty.

Promocja powstałej infrastruktury w Beskidzie Wyspowym i Gorcach.

W ramach projektu wykonano 100 zdjęć w projekcie m.in. podczas III Beskidzko Gorczańskiego Kongresu Turystyki oraz zmodernizowanym atrakcjom turystycznym. Wykonane zdjęcia w projekcie posłużyły do dokumentowania prac w projekcie oraz do promocji na stronie LOT, FB. W tym roku szczególnie skupiliśmy się na promocji Beskidu Wyspowego i Gorców: wykonanie spotu promującego Beskid Wyspowy i Gorce z udziałem Klaudii Zwolińskiej - polska kajakarka górską, pochodząca z powiatu limanowskiego, która pełniła obowiązki ambasadora turystyki i powiecie limanowskim. Zorganizowaliśmy kampanie promocyjną Beskidu Wyspowego i Gorców z wykorzystaniem wizerunku Klaudii Zwolińskiej. Kampania trwała od 16 - 31 sierpnia na 20 nośnikach w mieście Kraków, Warszawa i Katowice.

Spot promocyjny Spędź wakacje w Gorcach i Beskidzie Wyspowym.

https://www.youtube.com/watch?v=yMTb_6i_eaY .

Konferencja podsumowująca kampanię wizerunkową Spędź wakacje w Gorcach i Beskidzie Wyspowym z wykorzystaniem wizerunku Klaudii Zwolińskiej.

W dniu 20.08.2025 roku została zorganizowana w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej konferencja podsumowująca kampanię „Spędź wakacje w Gorcach i Beskidzie Wyspowym”. Ambasadorką projektu jest Klaudia Zwolińska – wicemistrzyni olimpijska z Paryża w kajakarstwie górskim, medalistka mistrzostw świata i Europy. Klaudia jako twarz kampanii zachęca do poznawania, odkrywania oraz zwiedzania atrakcji turystycznych naszego regionu. Działania promocyjne objęły media społecznościowe, wielkoformatowe reklamy w Krakowie, Warszawie i Katowicach oraz spot. Podczas spotkania zostały podpisane pamiątkowe koszulki, które zostaną przeznaczone na aukcje charytatywne. W ramach kampanii stworzyliśmy również kilka rodzajów pocztówek z atrakcjami turystycznymi powiatu limanowskiej oraz z wizerunkiem naszego ambasadora, które trafiły między innymi do punktów informacji turystycznej w powiecie limanowskim. Odbyła się również kampania citylightowa 16.08-31.2025 w Krakowie, Warszawie i Katowicach spoty promocyjne

z udziałem Klaudii Zwolińskiej https://www.youtube.com/watch?v=yMTb_6i_eaY.
Zorganizowaliśmy również sesję zdjęciową i wideo z wizerunkiem Klaudii Zwolińskiej.

Dbamy o Polskę w Powiecie Limanowskim – edycja 2025r.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w obszarze: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania w 2025 r. pn. „Kocham Polskę!”

W ramach projektu w 2025r.

- ✓ Zorganizowaliśmy cykl 10 spotkań, w ramach Akademii Małego Patrioty, o tematyce patriotycznej w szkołach i przedszkolach, na terenie powiatu limanowskiego, w trakcie których zachęciliśmy dzieci do rozwijania wiedzy na temat ojczyzny. Warsztaty odbyły się:
  - Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Wysokiem
  - Przedszkolu przy Szkole Podstawowej im. Ks. J. Górszczyka w Pisarzowej
  - Szkole Podstawowej nr 2 w Męcinie
  - Szkole Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Nowym Rybiu
  - Przedszkolu Artystyczny Zakątek w Mszanie Dolnej
  - Szkole Podstawowej im. Juliana Tuwima w Kaninie
  - Miejskim Przedszkolu Nr 1 w Limanowej
  - Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Świdniku
  - Przedszkolu Samorządowym w Niedźwiedziu
  - Szkole Podstawowej im. Władysława Orkana w Niedźwiedziu

Zajęcia odbyły się w formie warsztatów, dzieci wysłuchały Hymnu Narodowego oraz poznały znaczenie symboli narodowych. Każde przedszkole lub szkoła biorąca udział w akcji otrzymała uchwyty naściennych wraz z Flagą Narodową oraz zestaw Małego Patrioty: śpiewniki patriotyczne, pocztówki patriotyczne z lokalnym aspektem historycznym, grę edukacyjną Mini Quiz Historia Polski, biało - czerwone chorągiewki oraz Książki "Kocham Polskę. Elementarz małego Polaka. Nauczyciele otrzymali od prowadzących gotowy scenariusz do przeprowadzenia lekcji patriotycznych w przyszłości. W zajęciach wzięło udział 244 dzieci.

Przekazanie flag i śpiewników patriotycznych

Zakupiliśmy 110 sztuk Flag Narodowych z drzewcami i w dniu 7 listopada przekazaliśmy komplety mieszkańcom powiatu limanowskiego, z prośbą, aby Flagi dumnie zdobiły ich domy lub mieszkania, podczas wyjątkowych dla Polaków dni oraz w czasie świąt patriotycznych.

Spacery historyczne

Odbyły się dwa spacer historyczne, prezentujące ciekawe miejsca, lokalną historię, wartościowe opowieści, dawnych gospodarzy. Spacer zorganizowane zostały w weekend w dniach: 30 sierpnia 2025r. w miejscowości Kamienica, temat spaceru: Kamienica w okresie galicyjskim, dwór i rozwój przemysłu (tartak, papiernia), rozwój parafii oraz działania partyzanckie Armii Krajowej oraz w dniu 7 września 2025 r. w miejscowości Kasina Wielka, temat spaceru: Kasina Wielka w okresie galicyjskim. Kampania wrześniowa — gen. Stanisław Maczek. Wydarzenia II wojny światowej. Jak Kasina Wielka stała się filmowym planem Każdy

spacer trwał 2,5 godziny. Spacerzy poprowadził historyk, pasjonat lokalnej historii, członek lokalnych stowarzyszeń historycznych, w rozmowę włączali się również pasjonaci i historycy obecni na spotkaniach. W spacerach wzięło udział: 70 osób w tym dzieci i młodzież. Wszystkie osoby zostały zachęczone do uczestnictwa w kolejnych wydarzeniach, aby mogli poznać jak wiele ciekawych miejsc historycznych skrywa ziemia limanowska. W projekcie zatrudniono osobę do wykonywania zdjęć, w trakcie spacerów, które następnie trafiły do lokalnych redakcji oraz na stronę internetową i profil Facebookowy Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Limanowskiego, gdzie promują te wydarzenia i zachęcają kolejne osoby do udziału w spacerach historycznych. Na zakończenie każdego spotkania uczestnicy otrzymali przewodnik turystyczny wraz z mapą pt. "Szlak Armii Krajowej na Ziemi Limanowskiej".

Akademia aktywnych seniorów w Powiecie Limanowskim.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym na lata 2025 – 2026 pn. „Wiek seniora, a wigor juniora!”. Projekt jest dwuletni, kwota dofinansowania w 2025r. wynosiła 30 000,00 zł.

Akcja nasadzeń roślin miododajnych i owocowych

Zorganizowaliśmy akcję nasadzeń roślin miododajnych oraz drzew i krzewów owocowych skierowaną do seniorów z terenu gmin powiatu limanowskiego. W 2025 roku zakupiono łącznie 300 sadzonek roślin miododajnych i owocowych, w tym m.in.: porzeczkę czarną irgę, agrest, gruszę, jagodę kamczacką, hortensję, bez czarny, wrzos, borówkę, budleję jaśminowiec, berberys oraz tawułę japońską. W dniu 22 września 2025 roku zakupione sadzonki zostały przekazane seniorom. Nasadzenia odbyły się w ogólnodostępnych przestrzeniach na terenie gmin: Niedźwiedź, Tymbark, Mszana Dolna, Roztoka, Dobra, Kamienica, Słupnice oraz Limanowa. Dobór roślin do nasadzeń został skonsultowany z ekspertami pszczelarskimi działającymi na terenie powiatu limanowskiego. Projekt obejmował zatrudnienie koordynatora merytorycznego nasadzeń – specjalisty posiadającego odpowiednie przygotowanie i doświadczenie, odpowiedzialnego za wybór gatunków roślin, organizację przekazania sadzonek oraz ustalenie warunków nasadzeń, takich jak rodzaj podłoża czy nasłonecznienie. Nasadzenia zostały przeprowadzone przez seniorów biorących udział w projekcie. W ramach podziękowania za zaangażowanie uczestnicy otrzymali pamiątkowe gadżety, m.in. kubki, termosy, polary, bidony oraz plecaki.

Żywa Pracownia Powiatu Limanowskiego

W ramach realizacji projektu powołaliśmy Żywą Pracownię Powiatu Limanowskiego – cykl trzech warsztatów, które okazały się doskonałą inicjatywą, łączącą rozwój umiejętności z budowaniem więzi międzypokoleniowych oraz wspieraniem osobistego rozwoju seniorów. Podczas tych spotkań seniorzy nie tylko zdobyli nowe umiejętności manualne, ale również mieli okazję spotkać się z inspirującymi trenerami, którzy przekazali im wiedzę i zachęcili do rozmów o swoich marzeniach oraz pasjach. Rekrutacja uczestników miała miejsce wśród organizacji zrzeszających seniorów. Zorganizowaliśmy trzy spotkania: 21 października 2025 r. o godzinie 15:00 w Klubie Seniorów w Mszanie Dolnej, podczas którego seniorzy tworzyli kompozycje z szyszek (uczestników: 21), 28 października 2025 r. o godzinie

15:00 w Klubie Seniorów w Roztoce, gdzie seniorzy wykonywali lampiony podświetlane (uczestników: 16), 7 listopada 2025 r. w Klubie Seniora w Dobrej, podczas którego seniorzy tworzyli wieńce adwentowe (uczestników: 14). Każde spotkanie trwało godzinę. Warsztaty prowadziła osoba posiadająca odpowiednie umiejętności i doświadczenie w pracy z seniorami. Wiedza zdobyta podczas warsztatów nie tylko wzbogaciła uczestników, ale także będzie przez nich przekazywana innym seniorom w przyszłości. Z funduszy projektu zatrudniliśmy prowadzącego warsztaty oraz zakupiliśmy niezbędne materiały.

Bal Seniora w powiecie limanowskim

W dniu 6.10.2025 zorganizowaliśmy Bal Seniorów Powiatu Limanowskiego, który zgromadził 100 osób starszych, oferując im niezapomnianą zabawę oraz okazję do integracji. Wydarzenie było doskonałym przykładem, że wiek to jedynie liczba, a każda pora życia jest doskonała do wspólnych spotkań i aktywności. Seniorzy mieli okazję uczestniczyć w przygotowaniach do balu, prezentując się w odświętnych strojach i starannie dobranych fryzurach. Bal stanowił wspaniały dowód na aktywne uczestnictwo seniorów w życiu społecznym, ukazując ich energię oraz chęć do spędzania czasu z innymi. Wydarzenie miało miejsce w sali bankietowej "Serce Beskidu" w Słopicach. Uczestnicy mieli zapewnione pełne wyżywienie, w tym gorące dania, zimną płytę, a także pyszne ciasta i napoje (kawa, herbata, soki). Dodatkowo, zorganizowaliśmy atrakcje, takie jak Fotolustro, konferansjer, DJ, który czuwał nad odpowiednią atmosferą, motywował seniorów do tańca i wspólnego śpiewu oraz organizował zabawy, zapewniając świetną zabawę i dobrą energię przez cały wieczór. Zadbaliśmy o komfort uczestników, zapewniając odpowiednie nagłośnienie (które było dostosowane do potrzeb osób starszych – muzyka nie była ani za głośna, ani za cicha) oraz odpowiednie oświetlenie, tworzące przyjazną atmosferę.

Limanowski Szlak Nafty - nowy produkt turystyki dla dzieci w powiecie limanowskim.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w 2025 roku pn. „Małopolska Gościńna – II edycja” - Priorytet 1 Tworzenie, Rozwój, Aktywizacja i Promocja Produktów i Ofert Turystycznych Regionu, w tym Rozwój Infrastruktury Turystycznej i Kształtowanie Przestrzeni Turystycznej Regionu Oraz Organizacja Wydarzeń Turystycznych. Kwota dofinansowania w 2025r. wynosiła 50 000,00 zł. Projekt miał na celu utworzenie nową atrakcją jest Limanowski Szlak Nafty, czyli pokazanie historii Miasta Limanowa poprzez utworzenie sieci sympatycznych Nafciaków - figurek z brązu prezentujących historię powstania Rafinerii w Limanowej.

W ramach projektu w 2025r.

- ✓ W pierwszym etapie realizacji zadania wyznaczono pięć lokalizacji na terenie Rynku w Limanowej oraz na ulicach do niego przylegających. Następnie artyści zatrudnieni w projekcie zaprojektowali niewielkie obiekty w formie figurek, nawiązujących do pracy w Rafinerii w Limanowej-Sowlinach. Każda figurka „Nafciak” otrzymała własną nazwę i we współpracy z grupą pasjonatów oraz władzami miasta i powiatu limanowskiego została umieszczona w wybranej przestrzeni miejskiej. Zamontowane Figurki Nafciaków:

"Nafciak Marsik" – przedstawiający Antoniego Marsa z księgą jako ideowca, myśliciela, przedsiębiorcę i człowieka wielu talentów, reprezentanta rodu Marsów, któremu Limanowa zawdzięcza lokalizację rafinerii – został zamontowany na kamieniu wtopionym w betonowy fundament Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej. Obiekt ten znajduje się w Parku Miejskim w Limanowej, obok drogi prowadzącej do dworskiej kapliczki. Siedzibą Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej jest dawny dwór Marsów, zwany starowiejskim, gdyż w przeszłości leżał poza granicami miasta Limanowa. Dwór ten stanowił istotne centrum administracyjne kolejnych rodów szlacheckich i ziemiańskich władających Limanową. Po rodzinie Stobnickich posiadłość została odkupiona przez Antoniego Józefa Marsa. Dzięki małżeństwu z Franciszką Żelechowską nabył on prawa do części spadku, jednak zobowiązany był również do spłaty nieletnich Stobnickich oraz pozostałych członków rodziny żony. W wyniku skomplikowanych sporów majątkowych, zakończonych w 1856 roku, Antoni Mars stał się właścicielem Limanowej, Starej Wsi, Sowlin oraz kilku mniejszych części majątku co uczyniło go najbogatszym mieszkańcem Limanowej pod względem posiadanego majątku. Po osiedleniu się w Limanowej Antoni Mars dał się poznać jako znakomity gospodarz i przedsiębiorca, umiejętnie wykorzystujący sprzyjającą koniunkturę rozwoju miasta. Rozwój ten następował w dwóch istotnych etapach: po utworzeniu Powiatu Limanowskiego w 1867 roku oraz po wybudowaniu kolei transwersalnej w 1884 roku. Rodzina Marsów, z Antonim na czele, stała się wówczas elitą regionu. Antoni Mars przewodniczył wielu kluczowym inicjatywom regionalnym, m.in. powołaniu Towarzystwa Zaliczkowego (dzisiejszego Banku Spółdzielczego), które odegrało ogromną rolę w umacnianiu podstaw ekonomicznych lokalnej szlachty i zamożniejszych mieszkańców Limanowej. Pełnił także funkcję przewodniczącego Komitetu Budowy Bazyliki, uczestnicząc przez niemal dwadzieścia lat w przygotowaniach do wzniesienia nowej świątyni. Ponadto doprowadził do uregulowania zaległości hipotecznych odziedziczonego majątku, przyczynił się do rozwoju i hodowli rodzimej rasy bydła czerwonego, a także aktywnie działał na rzecz Powiatu Limanowskiego, którego jego syn, Zygmunt Mars – późniejszy dziedzic Limanowej – został marszałkiem. Zwieńczeniem jego działalności gospodarczej było sprzedanie gruntów w Sowlinach pod inwestycję rafinerii ropy naftowej. Antoni Józef Mars pozostaje postacią wybitną – człowiekiem wielu talentów, zwłaszcza przedsiębiorczych i zarządczych – którego aktywność i dalekowzroczność przyczyniły się do trwałej prosperity Limanowszczyzny.

Autor Nafciaka: Bożena Wojtanowska

Adres Nafciaka: Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej, ul. Józefa Marka 13

"Nafciak Benek" - Obiekt został zamontowany przy ulicy Józefa Marka 9, przed budynkiem Starostwa Powiatowego w Limanowej, na kamieniu znajdującym się obok Dębu Jedności oraz tablicy upamiętniającej 100-lecie Wielkiej Bitwy Limanowskiej. Budynek Starostwa Powiatowego mieści się w historycznej siedzibie dawnego browaru miejskiego, który po zakończeniu działalności produkcyjnej został przekształcony w siedzibę Spółdzielni Pszczelarsko- Owocarskiej. Do swojej śmierci kierował nią inżynier Józef Marek, którego działalność upamiętnia znajdująca się nieopodal artystyczna rzeźba przedstawiająca jabłko. Zarówno lokalizacja, jak i atrybut „Nafciaka” nawiązują do wykorzystania produktów takich jak beczki, wytwarzane w bednarni przylegającej do rafinerii. Zakład ten osiągał największą produkcję w okresie II wojny światowej, gdy był prowadzony przez Juliusza Fischera, a zapotrzebowanie na beczki – używane m.in. do magazynowania smarów oraz transportu zaopatrzenia – było szczególnie wysokie w przemyśle wojennym. Sam browar od początków istnienia Limanowej był związany z rodzimą szlachtą, a w późniejszych wiekach dzierżawiony

przez rodzinę limanowskich Żydów. W połowie XIX wieku do miasta przybyła rodzina Marsów, na czele której stał Antoni Józef Mars. Pod koniec XIX wieku przeprowadził on gruntowną modernizację browaru, dostosowując go do produkcji opartej na maszynach parowych, wzniesionych w ramach ogólnej reorganizacji zakładu. Dzięki temu w późniejszym okresie w Limanowej pojawiło się także oświetlenie elektryczne, zasilane prądem wytwarzanym w browarze. Ostatnimi materialnymi symbolami tego miejsca są restauracja „Stary Browar”, mieszcząca się pod siedzibą starostwa, oraz stojący naprzeciwko niej komin z czerwonej cegły.

Autor Nafciaka: Elżbieta Zając-Zbrożek

Adres Nafciaka: Starostwo Powiatowe w Limanowej, ul. Józefa Marka 9

"Nafciak Florek" - Obiekt został zamontowany na Rynku w Limanowej, przy fontannie, obok budynku Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej, tzw. Buzodromu. Rynek ten stanowi centrum Limanowej – miejsce, w którym już w okresie staropolskim odbywały się jarmarki. Początkowo organizowano je w święto Michała Archanioła, a następnie Marii Magdaleny, co było związane z nadaniem przywileju zwiększającego liczbę jarmarków z jednego do dwóch, a później do trzech, za panowania Zygmunta III Wazy, a następnie Władysława IV Wazy. Władze austriackie, podtrzymując staropolskie przywileje, zdecydowały, że jarmarki będą odbywały się 18 razy w roku, czyli co trzy tygodnie. Znacząco umocniło to pozycję Limanowej jako lokalnego centrum handlu. Według dostępnych statystyk w Limanowej sprzedawano co czwartą krowę w całej Galicji, a rodzima rasa bydła czerwonego w istotny sposób przyczyniła się do rozwoju gospodarczego miasta i regionu. Jarmarki cieszyły się dużą popularnością również w okolicznych miejscowościach, dlatego licznie przybywali na nie lokalni rzemieślnicy, kupcy oraz zbieracze, oferując i nabywając różnorodne produkty. W XIX wieku charakter rynku przypominał jednak klepisko, co nie przystawało do dynamicznie rozwijającego się miasta. Z tego względu stopniowo odchodzono od organizowania jarmarków w ścisłym centrum, przenosząc handel do przyulicznych kramów ciągnących się od dzisiejszej ulicy J. Marka aż po tzw. dołek, aby nie blokować przejazdu przez miasto. W okresie PRL zapadła decyzja o przebudowie rynku, związana z modernizacją miasta oraz zmianami w otaczającej zabudowie. Klepisko zastąpiono płytami chodnikowymi, a dwie monumentalne rzeźby – św. Floriana stojącą w centrum rynku oraz figurę sprzed Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej – przeniesiono w poblizę świątyni, gdzie znajdują się do dziś. Do 1971 roku jednym z symboli rynku był również monumentalny, około 150-letni kasztanowiec, który został ścięty. Naprzeciw jego dawnego miejsca w późniejszym czasie wzniesiono Buzodrom. Po kolejnych przebudowach i adaptacjach do potrzeb współczesnej turystyki mieści on obecnie siedzibę Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej.

Autor Nafciaka: Bożena Wojtanowska

Adres Nafciaka: Rynek

"Nafciak Drabik" - Został on zamontowany na ogrodzeniu otaczającym Bazylikę Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej, biegnącym wzdłuż ulicy Jana Pawła II. Historia lokalizacji kościoła w Limanowej sięga czasów sprzed założenia miasta. Pierwsza świątynia spłonęła w 1769 roku, a wkrótce potem wzniesiono drugi kościół. Drewniana świątynia, poświęcona w 1779 roku, istniała do 1909 roku, kiedy to została rozebrana w związku z planowaną budową obecnego kościoła. Nowa świątynia powstała z inicjatywy ówczesnego proboszcza, ks. Kazimierza Łazarskiego jako wotum upamiętniające setną rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Historia budowy bazyliki była ściśle związana z możliwościami finansowymi, które

proboszcz sukcesywnie pozyskiwał na ten cel. Zadanie to było niezwykle trudne, ponieważ wzniesienie tak okazałej świątyni w ubogim regionie Limanowej wymagało ogromnego zaangażowania lokalnej społeczności. Z tego względu główne nakłady finansowe przeznaczano przede wszystkim na zakup materiałów budowlanych. Na potrzeby budowy nałożono podatek na wszystkie miejscowości dekanatu limanowskiego, który stanowił podstawowe źródło stałych dochodów. Istotnym wsparciem finansowym okazał się również podatek nałożony na rafinerię ropy naftowej w Sowlinach — największe i najprężniej działające przedsiębiorstwo w regionie przed wybuchem I wojny światowej. Dodatkowo pracownicy rafinerii ufundowali elementy wyposażenia świątyni, w tym zachowany do dziś witraż.

Autor Nafciaka: Tomasz Głowacz

Adres Nafciaka: Bazylika Mniejsza Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej, ul. Jana Pawła II 1

"Nafciak Ignacy" - Został on zamontowany na framudze drzwi przy wejściu do budynku Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Limanowej, przy ul. Jana Pawła II 5. Jest to miejsce o szczególnym znaczeniu, odgrywające ważną rolę w historii miasta. W sąsiedztwie budynku znajdowała się niegdyś apteka należąca do rodziny Zubrzyckich, prowadzona w późniejszym okresie przez jedną z córek – Klementynę Bączkowską. Rodzina limanowskich farmaceutów była związana z przemysłem naftowym nie tylko ze względu na wykonywany zawód, obejmujący w XIX wieku wykorzystywanie produktów ropopochodnych do wyrobu maści, lecz także poprzez powiązania rodzinne. Według rodzinnej legendy przodek Klementyny, Antoni Muler, studiował farmakologię wspólnie z Ignacym Łukasiewiczem i był jego przyjacielem. Po ukończeniu studiów, gdy każdy z nich miał udać się w swoją stronę, Ignacy Łukasiewicz miał podarować Antoniemu lampę naftową. Przedmiot ten zachował się do czasów współczesnych i obecnie jest eksponowany w Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej. Lampa ta wywoływała wówczas w mieście ogromne wrażenie. W późniejszym okresie, w wyniku kolejnych przebudów rynku w Limanowej oraz poszerzania ulic, budynek dawnej apteki utracił swój unikalny charakter – zburzony został drewniany ganek wraz z sztyldem. Sam budynek cechu nierozzerwalnie wiąże się z historią limanowskich rzemieślników. Z rejestru z 1581 roku wynika, że rzemiosłem trudniło się wówczas 44 mieszkańców miasta. O zorganizowaniu się limanowskich rzemieślników w dwóch cechach – sukienniczym i szewskim – świadczą zapisy z lat 1597 i 1618. W okresie poprzedzającym I wojnę światową znaczenie lokalnego rzemiosła zaczęło maleć na skutek pojawienia się produkcji fabrycznej. W Limanowej przetrwały wówczas dwa cechy: tzw. Cech Wielki, zrzeszający przedstawicieli różnych zawodów rzemieślniczych oraz kupców, a także Cech Szewców, których członkowie najdłużej utrzymywali się z wykonywanego zawodu. Cech Rzemiosł Różnych, funkcjonujący po zmianie nazwy jako Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Limanowej, działa w tym miejscu od 1951 roku. Na montaż figurek uzyskaliśmy wszystkie wymagane zgody i pozwolenia. „Nafciaki” zostały wykonane z brązu i na stałe wpisały się w krajobraz miasta Limanowa.

Autor Nafciaka: Elżbieta Zając-Zbrozek

Adres Nafciaka: Branżowa Szkoła I Stopnia Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości, ul. Jana Pawła II 5

- ✓ W ramach animacji Limanowskiego Szlaku Nafty w dniu 12 grudnia 2025 r. zorganizowano uroczystą inaugurację nowo powstałego szlaku, połączoną z nocnym spacerem przy świetle lamp naftowych. W wydarzeniu udział wzięli mieszkańcy Powiatu Limanowskiego wraz z dziećmi, artyści prezentujący Figurki Nafciaków oraz przedstawiciele władz powiatu

i miasta Limanowa. Spacer trwał dwie godziny i zakończył się pokazem ognia przygotowanym przez Teatr Aurora na Rynku w Limanowej. Kolejny, dzienny spacer turystyczny po Limanowskim Szlaku Nafty, skierowany do mieszkańców Powiatu Limanowskiego, odbył się 13 grudnia 2025 r. Oba spaceru poprowadził lokalny przewodnik dysponujący bogatym doświadczeniem oraz szeroką wiedzą na temat historii miasta Limanowa i rafinerii ropy naftowej w Sowlinach. W ramach budżetu projektu zakupiono gadzety wykorzystywane podczas spacerów (lampy naftowe), sfinansowano usługi przewodnika oraz fotografów. Wydarzenie było promowane na profilu facebookowym LOT-u, na lokalnych portalach informacyjnych, a także na stronach internetowych powiatu i miasta Limanowa. Informacje o nim rozpowszechniali również liczni blogerzy oraz „Gazeta Krakowska”.

- ✓ W ramach promocji szlaku przygotowano mini mapę miasta Limanowa, prezentującą lokalizację instalacji Nafciaków oraz atrakcje nawiązujące do historii Rafinerii w Limanowej. Mapa została wydana w formacie A3 w nakładzie 2 500 egzemplarzy. Dla najmłodszych odbiorców opracowano kolorowanki z motywem Nafciaków pt. „Limanowski Szlak Nafty”, wydane w nakładzie 500 egzemplarzy. Publikacja ma format A4 i składa się z 12 stron wewnętrznych, oprawionych w kolorową okładkę. Zarówno mapy, jak i kolorowanki są dostępne w Powiatowym Punkcie Informacji Turystycznej (tzw. Buzodromie) oraz w siedzibie Lokalnej Organizacji Turystycznej (LOT).
- ✓ Na istniejącym serwisie turystycznym www.visitlimanowski.pl uruchomiono nową, zaawansowaną zakładkę poświęconą Limanowskiemu Szlakowi Nafty. Znajduje się w niej interaktywna mapa, na której oznaczono lokalizacje „Nafciaków” oraz przedstawiono historię Rafinerii w Sowlinach.

Kulturą zakręcenii w Powiecie Limanowskim.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2025 roku pn. „Mecenat Małopolski”. Kwota dofinansowania w 2025r. wynosiła 40 000,00 zł.

W ramach projektów 2025 r.

- ✓ W ramach realizacji projektu powstała publikacja pt. „Kulturą zakręcenii w Powiecie Limanowskim”, ukazująca bogactwo oraz różnorodność lokalnego dziedzictwa kulturowego. Album prezentuje tradycyjne budownictwo i architekturę, muzykę oraz tańce ludowe, a także obrzędy, zwyczaje życia codziennego, stroje regionalne i etnografię regionu. Dnia 16 lipca 2025 r. zorganizowaliśmy sesje fotograficzne z udziałem przedstawicieli lokalnych zespołów ludowych oraz grup etnograficznych działających na terenie powiatu limanowskiego. Wykonane wówczas fotografie zostały wykorzystane w publikacji. Sesje fotograficzne zrealizowano w dwóch etapach: pierwszy odbył się na terenach beskidzkich w Skansenie na Jędrzejkówce w Laskowej, natomiast drugi na terenach zagórzańskich w Muzeum Biograficznym Orkana „Orkanówka”. W sesjach wzięli udział przedstawiciele następujących zespołów ludowych i grup etnograficznych:
  - Zespół Regionalny SŁOPNICZANIE ze Słopnic
  - Dziecięcy Zespół Regionalny MALI SŁOPNICZANIE ze Słopnic
  - Zespół Regionalny SŁOPNICKI ZBYRCOK ze Słopnic
  - Zespół Regionalny JURKOWIANIE z Jurkowa

- Dziecięcy Zespół Regionalny ZASADNIOKI z Zasadnego
- Zespół Ludowy SKRZYDLANIE z Skrzydlniej
- Zespół Regionalny SZCZYRZYCANIE ze Szczyrzyca
- Zespół Regionalny MALI SZCZYRZYCANIE ze Szczyrzyca
- Zespół Regionalny KIJOM WORCI z Pisarzowej
- Zespół Regionalny ŚWARNI ŁOJCE z Sadku-Kostrzy
- Dziecięcy Zespół Regionalny PNIOKI z Sadku-Kostrzy
- Zespół Regionalny GORCE z Kamienicy
- Zespół Regionalny MŁODE GORCE z Kamienicy
- Kapela Górska SAŁASIOKI z Młyńczysk
- Zespół Regionalny SPOD KICEK z Mordarki
- Zespół Regionalny LIMANOWIANIE im. Ludwika Mordarskiego z Limanowej
- CZERWONE KORALE z Pisarzowej
- Zespół Spod Turbaca

Album został podzielony na cztery rozdziały:

1. Budownictwo i architektura
2. Muzyka i tańce - regionalne i tradycyjne
3. Obrzędowość i zwyczaje - życie codzienne
4. Stroje i etnografia

Publikację wydano w nakładzie 1000 egzemplarzy, liczy 120 stron i została wydrukowana na papierze Kreda Silk Maxisilk 170 g. Okładkę wykonano z papieru Kreda Silk Magno Satin 150 g, zabezpieczonego folią aksamitną. Wyklejkę stanowi papier offsetowy biały Core Uncoated 170 g bez zadruku. Publikacja posiada oprawę twardą, szytą, z prostym grzbietem oraz teksturą o grubości 2,5 mm. Ze środków projektu sfinansowano opracowanie graficzne publikacji, przygotowanie tekstów do albumu, druk albumu oraz organizację sesji fotograficznych.

Album w sposób kompleksowy ukazuje dziedzictwo kulturowe powiatu limanowskiego, w tym tradycje wpisane na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, związane m.in. z obrzędami takimi jak Dziady Śmiguśne, podłaźniczki czy młócenie zboża, a także z gwarą Lachów, Górali i Zagórzan.

III. Informacja o źródłach przychodów w 2025 r.

Przychody LOT Powiatu Limanowskiego w roku 2025 ze składek członkowskich, dotacji, darowizn wyniosły: 544 344,41 zł

- składki członkowskie: 200 950,00 zł
- dotacje : 337 000,00 zł
- odsetki od lokat : 6394,11

IV. Informacja o poniesionych kosztach

Koszty administracyjne w roku 2025 wyniosły :

Opłaty bankowe : 1027,80 zł.

Usługi pocztowe : 1670,88 zł.

Materiały biurowe i tonery do drukarek : 4825,40 zł

Aktualizacja oprogramowania : 1732,80 zł

Pozostałe koszty w roku 2025 wyniosły: 549 858,38 zł. w tym m.in.: wydatki realizowanych projektów, wkłady własne do projektów, promocja projektów.

Składka członkowska w MOT – 500,00 zł.

V. Informacja o sytuacji finansowej

Zarząd działał społecznie i nikt z jego członków nie otrzymał wynagrodzenia.

Nie przyznano nagród finansowych.

Stowarzyszenie nie udzielało pożyczek.

Nie nabyto nieruchomości ani papierów wartościowych.

Aktywa trwałe netto : 232 610,99 zł.

Pozostałe środki trwałe: 310 474,17 zł.

VI. Środki pieniężne w kwocie 98271,20 zł znajdowały się na dzień 31.12.2025 r. na koncie nr 93 8804 0000 0070 0012 0363 0001

Informacja o kontrolach

W okresie sprawozdawczym Komisja Rewizyjna nie przeprowadzała kontroli.

WICEPREZES ZARZĄDU
Lokalnej Organizacji Turystycznej
Powiatu Limanowskiego

Ewa Filipiak

PREZES ZARZĄDU
Lokalnej Organizacji Turystycznej
Powiatu Limanowskiego

Mieczysław Uryga

SKARBNIK
Lokalnej Organizacji Turystycznej
Powiatu Limanowskiego

Elżbieta Młynarczyk

LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
POWIATU LIMANOWSKIEGO

34-600 Limanowa, ul. Józefa Marka 9
NIP 7372218549, REG. 383426021